

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Arkivsak: 04/01145

HØRING OM NY BARNEHAGELOV

Saksbehandler:	Åge Røe	Arkiv: A10 &13
Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
0004/05	Formannskapet	18.01.2005

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Åge Røe	Arkiv: A10 &13
Arkivsaksnr.:	04/01145-003	

HØRING OM NY BARNEHAGELOV

Rådmannens innstilling:

Formuleringen i § 1 Formål bør omarbeides til å bli mer samlende i et samfunn med livssynsmangfold og livssynsfrihet.

Endringene i §2 bifalles.

Ny §3 bifalles.

Forslagets §4 bifalles.

Forslagets §§ 6, 7, 8 og 9 bifalles.

Kommunen mener fortsatt det er viktig å bistå den kommunale saksbehandlingen med veiledning om lokalenes og utearealets størrelse og utforming i det vurderingsarbeidet som må gjøres i forhold til godkjenning av barnehagen. Med denne merknaden bifalles forslaget §§ 10, 11 og 13.

Forslagets §16 bifalles.

Forslagets alternativ A til § 18 bifalles.

Forslagets alternativ A til §19 bifalles.

Saksdokumenter:

I mappe:

Høringsnotat om ny barnehagelov.

http://odin.dep.no/filarkiv/226816/Barnehagelov_5_november_2004.pdf

Vedtak i formannskapet sak 0196/04

Vedlagt:

Øvrige:

Saksopplysninger:

LOVENS KAPITTEL I: BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD:

§1 Formål

Forslaget viderefører dagens bestemmelser.

§2 Barnehagens innhold

Denne har fått et sterkt utvidet innhold. Formuleringene i den gamle er utvidet. Den slår fast at barnehagen skal være et sted for omsorg, oppdragelse, læring og utvikling og at dette skal tilpasses barnets forutsetninger. Barnehagen skal videre være en kulturbærer.

LOVENS KAPITTEL II: BARNES OG FORELDRENES MEDVIRKNING

§3 Barns rett til medvirkning.

Dette er en ny paragraf. Den bygger på barnekonvensjonens artikler og rapporter som viser at man ikke i tilstrekkelig grad hører på barna og tar deres synspunkter på alvor. Undersøkelser viser at andelen barn som opplever å delta i planleggingen har vært økende, men også at det fremdeles er mange som trenger å arbeide med å finne gode måter å trekke inn barna i planlegging og vurdering.

§4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Forslaget viderefører dagens bestemmelser.

LOVENS KAPITTEL III: ANSVAR OG MYNDIGHET

§6 Godkjenningsplikt

§7 Barnehageeiers ansvar

§8 Kommunens ansvar

§9 Fylkesmannens ansvar

Bestemmelser som regulerer kommunens oppgaver som barnehagemyndighet er i dag spredt i ulike deler av lovverket. Det er få endringer i kommunens oppgaver som barnehagemyndighet. Dep. foreslår å skjerpe godkjenningsplikten slik at det ikke skal være tvil om at tilbud med et klart institusjonspreg skal være omfattet av barnehageloven. Videre skal alle relevante ansvarsnivåer spesifiseres slik at loven skal bli mer anvendelig. Fylkesmannens tilsynsansvar endres fra å kunne utføre tilsyn med den enkelte barnehage til å føre tilsyn med kommunen som forvaltningsorgan.

LOVENS KAPITTEL IV: BARNEHAGEMYNDIGHETENS GENERELLE OPPGAVER MV.

§10 Godkjenning

§11 Familiebarnehager

§13 Prioritet ved opptak

Forslaget innebærer at bestemmelsene om lokaler og uteareal integreres i bestemmelsene om innhold og godkjenning (§§2 og 10). Kommunen har rett til å sette vilkår til driften i forhold til antall barn, alder og oppholdstid. Denne retten mener departementet gjør det overflødig at kommunen fastsetter leke- og oppholdsareal ved godkjenning. Departementet mener det ikke er behov for videreføring av rundskriv med veiledende normer for inne- og uteareal. Videre foreslås å oppheve kravene om at vilkår etter andre lovverk skal være oppfylt ved godkjenning. Kommunen som godkjenningsmyndighet vil uansett føle en plikt og et ansvar

for å legge slike vilkår til grunn. Bestemmelsen om rett til prioritet ved opptak foreslås utvidet til også å gjelde barn det er fattet vedtak om etter barnevernloven §§ 4-12 og 4-4 annet og fjerde ledd.

§16 Tilsyn og veiledning

Fylkesmannens tilsynsansvar endres (se også §9). Hjemmel til å føre tilsyn med den enkelte barnehage oppheves. Kommunens tilsynsansvar blir dermed mer tydelig. Internkontrollplikt har vært vurdert, men departementet mener kommunelovens bestemmelser om egenkontroll er tilstrekkelig for oppgaver etter barnehageloven.

LOVENS KAPITTEL V: PERSONALET

§18 Ledelse

§19 Barnehagens øvrige personale

Departementet legger fram to alternative forslag til bestemmelse om ledelse. Den ene (alternativ B) viderefører dagens bestemmelse der det settes krav om at leder skal ha førskolelærerutdanning. Det andre (alternativ A) foreslår at barnehagen skal ha en forsvarlig pedagogisk og administrativ ledelse.

Når det gjelder spørsmålet om utdanningskravet til det øvrige personalet legger departementet fram 4 alternative forslag der A, B og C innebærer krav om førskolelærerkompetanse mens D innebærer kun et krav om tilstrekkelig bemanning til at virksomheten skal være pedagogisk forsvarlig.

Kvalitetsgruppen som departementet har nedsatt peker på at småbarnsalderen er viktig for barns selvbylde, lærelyst og dannelse og en dannelsesorientert pedagogikk må forvaltes av godt kvalifiserte ansatte. En større vekt på barns medvirkning vil stille krav om nærværende voksne som har tid til å delta i barnas egne prosjekter, og som har god kunnskap om barnas måter å kommunisere og samhandle på. Kravet om at hver barnegruppe skal ledes av en pedagogisk leder med førskolelærerkompetanse bør derfor videreføres.

Departementet finner det ikke naturlig å lovfeste en bestemt stillingskategori som "pedagogisk leder".

Normen for pedagogisk bemanning sier at det skal være en pedagogisk leder per 14-18 barn når barna er over 3 år og 7-9 når de er under 3 år. I Stortinget er det bekymring for at andelen pedagogisk personale i barnehagen ikke er stor i Norge. Her er omtrent 1/3 av personalet utdanna pedagoger mens det i Sverige, Danmark og Finland er 2/3. I utredningen vises til svenske erfaringer fra 90-åra da det var økonomisk nedgang og stort behov for barnehageplasser. Kravet til gruppestørrelse ble fjernet og rammetilskudd erstattet øremerka statstilskudd. En rapport viste at kvaliteten ble redusert. Det viste seg også at gruppestørrelse og personaltetthet påvirker kvaliteten på flere måter.

Kort om de ulike alternativer:

Alternativ A: Bemanningen skal være førskolelærer og annet egnet personale. Dagens norm om pedagogtetthet videreføres i forskrift.

Alternativ B: Bemanningen skal være førskolelærer og annet egnet personale. Forenkling av normen til en felles norm med krav om en førskolelærer per 10-14 barn som er tilstede samtidig.

Alternativ C: Bemanningen skal være førskolelærer og annet egnet personale. Ingen pedagognorm.

Alternativ D: Ikke noe krav om førskolelærerutdanning.

Vurdering:

Rådmannens kommentar til §1: Fra dokumentet fortolker departementet formuleringen i andre avsnitt slik: "Begrepet kristne grunnverdier inneholder to hovedelementer: Kristne etiske normer som ærlighet, toleranse, rettferdighet, tilgivelse og lignende og den kristne tro og lære". Det første elementet "ærlighet, toleranse, rettferdighet, tilgivelse og lignende" er verdier som vårt samfunn setter høyt og som kan få tilslutning i fra mange livssynsretninger. Det er derfor uheldig og kan virke ekskluderende når dette blir knyttet spesifikt til kristne grunnverdier. Det andre hovedelementet at barnehagen skal hjelpe til å gi en oppdragelse i samsvar med den kristne tro og lære kan på samme måte virke ekskluderende i et samfunn som i langt større grad enn tidligere har et livssynsmangfold.

Rådmannens kommentar til §2: Dette er en positiv endring og understreker barnehagens plass i et utviklings- og læringsløp som det er viktig å støtte tidlig. Dette harmonerer også med Stortingsmeldingen "Kultur for læring". Det faller også godt sammen med kommunens tenkning om barnehagen som arena for læring og utvikling.

Rådmannens kommentar til §10: Kommunen mener fortsatt det er viktig å bistå den kommunale saksbehandlingen med veiledning om lokalenes og utearealets størrelse og utforming i det vurderingsarbeidet som må gjøres i forhold til godkjenning av barnehagen.

Rådmannens kommentar til §18: Ved å velge alternativ A vil vi oppnå en harmonisering i forhold til opplæringslovens bestemmelser. Kommunen står likevel fritt i å velge ledere med førskolelærerutdanning.

Rådmannens kommentar til §19: Kommunens praksis i dag ligger nærmest alternativ C. Likevel er rådmannen usikker på om dette er en sikker nok formulering for å sikre en kvalitetsutvikling i barnehagen. Erfaringene fra Sverige på 90-tallet gir en usikkerhet i forhold til vår evne til å sikre barnehagen i en tid med stadig dårligere rammevilkår for kommunene. Barnehagens status i Norge er heller ikke like sterk som i Sverige. Det er viktig å sikre en lik nasjonal standard for en såpass ung og viktig institusjon som barnehagen er. Rådmannen vil derfor i dagens situasjon tilrå en videreføring av dagens bestemmelser slik som alternativ A gjør. Det sikrer også i større grad oppfølgingen av §2.

Saksprotokoll

Utvalg:	Formannskapet
Møtedato:	18.01.2005
Sak:	0004/05

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 04/01145
Tittel: SAKSPROTOKOLL: HØRING OM NY BARNEHAGELOV

Behandling:

Vedtak:

Enstemmig som innstillinga.

Formuleringen i § 1 Formål bør omarbeides til å bli mer samlende i et samfunn med livssynsmangfold og livssynsfrihet.

Endringene i §2 bifalles.

Ny §3 bifalles.

Forslagets §4 bifalles.

Forslagets §§ 6, 7, 8 og 9 bifalles.

Kommunen mener fortsatt det er viktig å bistå den kommunale saksbehandlingen med veiledning om lokalenes og utearealets størrelse og utforming i det vurderingsarbeidet som må gjøres i forhold til godkjenning av barnehagen. Med denne merknaden bifalles forslaget §§ 10, 11 og 13.

Forslagets §16 bifalles.

Forslagets alternativ A til § 18 bifalles.

Forslagets alternativ A til §19 bifalles.